

Konference o budoucnosti Evropy

NÁVRH SOUHRNNÉ ZPRÁVY

Pracovní skupina pro změnu klimatu a životní prostředí, předsedkyně: pí Pasková, Rada /
Česká republika

Pátek 1. dubna 2022, 17:00–19:00

Pracovní skupina se sešla ve virtuálním formátu, aby dokončila jednání o předlohách návrhů na plenárním zasedání konference: klastr II – změna klimatu, energetika a doprava, klastr III – udržitelná spotřeba, balení a výroba; klastr IV – informace, povědomí, dialog a životní styl.

1. Úvodní vystoupení předsedající a mluvčí

Předsedkyně i mluvčí poděkovali členům za dosavadní práci. Předsedkyně vysvětlila, že práce se zaměří na zbývající prvky.

2. Výměna

Zasedání se zúčastnil komisař Wojciechowski a nastínil, jak by reforma společné zemědělské politiky (SZP) mohla přispět k plnění doporučení občanů, mimo jiné podporou udržitelnosti z environmentálního, sociálního a ekonomického hlediska a podporou úsilí o řešení změny klimatu, zachování přírodních zdrojů a obnovu biologické rozmanitosti. Představuje proto důležitý pilíř Zelené dohody pro Evropu. Komisař zdůraznil řadu opatření v rámci SZP zaměřených na přechod k ekologičtějšímu a udržitelnějšímu zemědělství, jako jsou ekorežimy a podpora zemědělců s cílem podpořit možnosti obživy a zajistit prosperující venkovské oblasti. Komisař rovněž zdůraznil, že válka na Ukrajině a pandemie zdůraznily zásadní význam zajišťování potravin, a připomněl nedávné sdělení Komise (přijaté dne 23. března), které stanoví řadu opatření na zajištění potravin.

Cíl 3: Boj proti změně klimatu a posilování evropské energetické bezpečnosti s přihlédnutím ke geopolitickým důsledkům a poskytování dostatečné, cenově dostupné a udržitelné energie Evropanům při současném zachování úlohy globálního lídra a dodržování globálních cílů v oblasti ochrany klimatu

V rámci diskuse, počínaje opatřením 9 cíle 3, byly projednány tyto otázky a návrhy:

- Zazněly mimo jiné tyto návrhy na doplnění textu: *finanční podpora filtrů CO₂, opatření proti daňovým podvodům po přechodném období, podpora ztrát a škod v ostrovních regionech.*

- Jednání se zaměřila na opatření týkající se investic do skladování energie a technologií a inovací šetrných ke klimatu.
- Diskutovalo se o potřebě již zastavit subvence fosilních paliv a neposkytovat finanční prostředky na tradiční plynárenskou infrastrukturu. Přestože panovala obecná shoda na tom, že je třeba přejít k udržitelnějším zdrojům energie, členové rovněž zdůraznili, že současná geopolitická situace poukazuje na potřebu energetické bezpečnosti a že postupné ukončení používání fosilních paliv je sice dlouhodobým cílem, ale musí existovat přechodné období.

Cíl 4: Poskytování vysoce kvalitní, moderní a bezpečné infrastruktury zajišťující propojení, a to i ve venkovských oblastech, zejména prostřednictvím veřejné dopravy

V rámci diskuse byly projednány tyto otázky a návrhy:

- Zazněly mimo jiné tyto návrhy na doplnění textu: *zelená infrastruktura, ostrovní regiony, zejména venkovské oblasti, bezpečnost, veškerá cyklistická infrastruktura, kde existují alternativy ve vztahu k výši příjmů obyvatelstva.*
- Panovala všeobecná shoda na formulaci cíle a diskuse se zaměřily zejména na potřebu zelené infrastruktury a na zvláštní okolnosti, jimž čelí ostrovní státy a/nebo vzdálené oblasti.
- Během diskuse o omezení letů na krátké vzdálenosti se objevily praktické obtíže pro konkrétní regiony a další komplikace, které vedly k možnému kompromisu spojujícímu omezení letů na krátké vzdálenosti s důvěryhodnými alternativami a doporučení ke zlepšení železniční sítě.
- Rovněž byla zdůrazněna potřeba zohlednit sociální a spravedlivé aspekty, tj. pokud jde o dotace a pobídky pro přechod na mobilitu s nulovými emisemi.

Cíl 5: Lepší využívání a řízení materiálů v rámci EU, aby se stala autonomnější, oběhovější a méně zranitelnou. Lepší a udržitelné výrobky a výroba v EU a podpora oběhového hospodářství: výrobky splňující společné normy EU v oblasti životního prostředí (s delší životností je snazší opětovné použití, opravu a recyklaci)

V rámci diskuse byly projednány tyto otázky a návrhy:

- Tyto návrhy na doplnění textu byly zmíněny mimo jiné: *zelený vodík, QR kód, přísnější normy, méně závislé výrobky uváděné na trh EU, digitální produktový pas, předcházení plýtvání potravinami, strategie EU pro udržitelný textil.*
- Byly předloženy návrhy, aby opatření týkající se norem bylo specifitější a přísnější, pokud jde o výrobní normy, a aby se vztahovalo i konkrétně na dovážené produkty.
- Jeden člen poukázal na to, že opatření týkající se přezkumu globálních dodavatelských řetězců by se mělo zmiňovat o zemědělství, nemělo by se však omezovat pouze na něj.
- Pokud jde o opatření týkající se odpadů, bylo navrženo doplnit jasnější formulaci o tom, jak předcházet vzniku odpadu, a to stanovením lepších cílů v oblasti předcházení vzniku odpadů a jejich opětovného použití/recyklace. Návrh na sloučení opatření týkajících se odpadů byl přijat dobře.
- Pokud jde o systémy zálohování a zpětného odběru, bylo navrženo, aby byly zavedeny pokročilé normy pro kontejnery.

- Bylo zvýšeno právo na opravu za účelem řešení zastarávání a bylo zdůrazněno, že je důležité, aby náhradní díly byly přístupné po delší dobu.
- Znění týkající se druhotných surovin na trhu bylo přepracováno tak, aby vznikl skutečný trh a obsahovalo ustanovení o množství druhotných surovin ve výrobcích.
- Pokud jde o opatření týkající se módních výrobků, bylo navrženo odkázat na strategii EU pro udržitelné textilní výrobky.

Cíl 6: Podporovat znalosti, povědomí a dialogy o životním prostředí, změně klimatu, využívání energie a udržitelnosti

V rámci diskuse byly projednány tyto otázky a návrhy:

- Tyto návrhy na doplnění textu byly zmíněny mimo jiné: *vzdělávání, interaktivní, celoživotní učení, gramotnost v oblasti udržitelnosti*.
- Bylo nadneseno, že původní doporučení evropské panelové diskuse občanů hovoří o „interaktivní platformě pro ověřování faktů“ a členové souhlasili s tím, že by to mělo být doplněno.
- Někteří členové zdůraznili, že opatření týkající se vzdělávacích a výukových materiálů by měla zahrnovat aspekt celoživotního učení a potřebu rekvalifikace a vědeckého výzkumu.
- Pokud jde o opatření týkající se posílení úlohy a činnosti EU v oblasti životního prostředí a vzdělávání, jeden člen připomněl pravomoci členských států v těchto oblastech.
- V souvislosti s rostlinnou stravou občané navrhli nalézt správnou rovnováhu mezi hledáním součinnosti s podobnými opatřeními pracovní skupiny pro zdraví.
- Jiní zdůraznili, že je důležité přesunout využívání zemědělské půdy od krmení zvířat k větší soběstačnosti EU v oblasti produkce potravin.

3. Závěrečné slovo předsedající

Předsedkyně a mluvčí schůzi ukončili tím, že uvedli, že druhý návrh bude rozeslán v pondělí, a připomněli členům, že poslední schůze pracovní skupiny se bude konat dne 7. dubna.